

РЕШЕНИЕ

№ 115

гр. П., 11.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – П., II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на десети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Красимир Г. Ненчев

Членове: Албена Г. Палова
Мариана Ил. Димитрова

при участието на секретаря Галина Г. Младенова
като разгледа докладваното от Красимир Г. Ненчев Въззивно гражданско дело № 20215200500282 по описа за 2021 година

Производството е по чл.258 и сл.от ГПК – *въззивно обжалване*.

Районен съд П. е сезиран с искова молба,подадена от **В. Е. Ж.**, *ЕГН ******, от гр. П. , ул. „С.К. „ № 44, чрез пълномощника на страната , адв. Р.П. от АК П. . На основание чл. 218 от ГПК ,като трето лице –помагач на страната на ищцата е конституирано лицето **Н. Т. Ш.**, *ЕГН ******,от гр. П. , ул. „А.Б.“ № 73.

С *Решение № 260154/ 15.10.2020г.* на районен съд П. , постановено по гр. д. № 5165/2017г. по описа на същия съд, предявените искове са уважени частично .

Решението на районния съд се обжалва с въззивна жалба в отхвърлителната част от ищеца в първоинстанционното производство . Жалбата е подадена чрез пълномощника на страната. Във въззивната жалба се излагат съображения за неправилност на обжалваното решение,поради нарушение на материалния закон и необоснованост. Искането е да се отмени решението на районния съд в обжалваната част и се постанови ново решение от въззивната инстанция по съществуващото на спора, с което се уважат предявените искове . Прави се искане за присъждане на сторените съдебно- деловодни разноски във въззивното производство .

В срока по чл. 263 ал. 1 от ГПК е постъпил писмен отговор от въззиваемата страна . В отговора се оспорва въззивната жалба. Прави се искане решението на районния съд , като правилно и законосъобразно да се потвърди .

В открито съдебно заседание страните поддържат становищата си.

Пазарджишкият окръжен съд , след като обсъди основанията за неправилност на съдебното решение, които са посочени във въззивната жалба , като взе предвид становището на страните и събраните доказателства пред първата инстанция , при спазване разпоредбата на чл. 235 от ГПК, прие за установено следното :

Въззивната жалба е *процесуално допустима* .

Жалбата е подадена от *активно легитимирана страна* в процеса.

Жалбата е подадена в преклузивния двуседмичен срок по чл.259 ал. 1 от ГПК.

В текста на чл. 269 от ГПК са посочени правомощията на въззивния съд при проверка на обжалваното съдебно решение. Посочено е ,че съдът служебно се произнася **по валидността** на решението . По **допустимостта** на решението в обжалваната му част . По останалите въпроси въззивната инстанция е ограничена **от посоченото в жалбата** .

Във въззивната жалба не се съдържат оплаквания за нищожност на обжалваното съдебно решение и за неговата процесуално недопустимост. Възраженията касаят неправилността на съдебното решение.

Разгледана по същество въззивната жалба е **неоснователна** .

От съдържанието на исковата молба се установява ,че районния съд е сезиран с три обективно , субективно ,кумулятивно съединени иска :

- *Отрицателен установителен иск за собственост по чл. 124 ал. 1 от ГПК.* С този иск се иска да се приеме за установено по отношение на 46 ответници ,че те не са собственици по нот. акт № 4/ 25. 03. 2009г. ;
- *Искане по чл. 537 ал. 2 от ГПК за обезсилване на този нот. акт ;*
- *Отрицателен установителен иск за собственост по чл. 124 ал. 1 от ГПК.* С този иск се иска да се приеме за установено по отношение на ответниците Б. ЗЛ. Б. и ИВ. АТ. Б. ,че не са станали собственици по сделките , които са описани в исковата молба;
- *Негаторен иск по чл. 109 от ЗС против ответниците Б. ЗЛ. Б. и ИВ. АТ. Б. ;*

I. По предявените отрицателни установителни иски за собственост .

Исковите са **процесуално недопустими** поради липса на **правен интерес** от отрицателния установителен иск за собственост.

На първо място , следва да се отбележи ,че в исковата молба липсват твърдения за наличието на правен интерес от предявяването на иска .Посочено е единствено ,че ищцата успешно е провела отрицателен установителен иск срещу трима от лицата по конст. нот. акт № 4/ 25. 03. 2009г. Това не обосновава правния интерес на ищцата по настоящото дело .

Задължителни за съдилищата указания относно правната природа и съдържанието на този вид искова защита са дадени в ТР № 8/ 27. 11. 2013г. на ОСГТК на ВКС.

Посочено е ,че **наличието на правен интерес се преценява конкретно по всяко дело**,въз основа на обосновани твърдения ,наведени в исковата молба , като при оспорването им ищеца следва да докаже фактите, от които те произтичат.Посочено е също така,че съдът е длъжен да провери допустимостта на иска **още с предявяването му и следи служебно за правния интерес** при всяко положение на делото . Когато констатира ,че ищеца няма правен интерес,съдът **прекратява производството по делото,без да се произнася по основателността на претенцията**-дали ответника притежава или не претендираното от него и отричаното от ищеца право.

В ТР са посочени три хипотези на правен интерес от отрицателния установителен иск за собственост , а именно:

1/ Когато ищеца заявява самостоятелно право върху вещта предмет на спора, което се оспорва от противната страна, както и при конкуренция на твърдяни от двете страни вещи права върху един и същи имот.

Тази хипотеза не е налице .

В исковата молба няма изложени такива твърдения . Напротив, ищцата твърди ,че е собственик,съгласно нот. акт за дарение на № 67/2005г., на 9500/ 16 000 000 ид. части от поземления имот. В исковата молба няма твърдения ,че ищцата притежава самостоятелно право върху имота , който е описан в исковата молба, което се оспорва от ответниците .

Освен това , в мотивите на решението районния съд правилно е приел ,че „ Популярните банки „ не са били акционерни дружества , а са били основани на принципа на „кредитно кооперативни сдружения с ограничена отговорност „. По тази причина те не са били одържавени с национализационните закони от 1947 и 1948г. Продължили са да съществуват до 1951г., когато с ПМС № 218/ 02. 03. 1951г. са преобразувани в клонове на БНБ. Съгласно чл. 8,9 и 10 от посоченото ПМС дяловия капитал на членовете на Популярните банки, след

установяване активите и пасивите на банката се е изплащал по номиналната стойност, изцяло в пари, по влог. Практиката на ВКС и на ВАС еднозначно приема, че ПМС № 218/ 02. 03. 1951г. не попада в приложното поле на ЗОСОИ. Приема се, че с цитираното ПМС се предвижда ликвидация, а не одържавяване на дяловете на кооператорите (виж Р. № 86/24. 06. 2009г. по т. д. № 76/2009г. на I-во т. отд. на ВКС). От изложеното следва извода, че ищцата освен, че не притежава самостоятелно право върху недвижимия имот, предмет на иска, не притежава и права върху идеални части от имота, при положение, че дарителя на имота се е легитимирал, като наследник по закон на лице, което е било акционер в бившата Популярна банка, чийто права са били възстановени по ЗВСОНИ. Това е така, тъй като дарителя не е притежавал права на собственост по реституция, поради което и надарения не е придобил права по сделката за дарение.

2/ Защита на фактическо състояние, когато владението е смутено, но не е отнето, преди да са изтекли 6 месеца от установяването му, от лице, което неоснователно претендира, че е собственик.

Тази хипотеза също не е налице.

В исковата молба няма изложени такива твърдения. Твърденията в исковата молба са, че ответниците Б.и не допускат ищцата в имота и по този начин ѝ пречат да осъществява правата си на собственост. Според утвърдената съдебна практика и правна теория, когато едно лице твърди, че е собственик или съсобственик на една вещ, владението върху която му е отнето, правното средство за защита е осъдителния иск за собственост по чл. 108 от ЗС, а не отрицателния установителен иск по чл. 124 ал. 1 от ГПК.

3/ Когато ищеца има възможност да придобие имота на оригинално основание или по реституция, ако отрече претендираните от ответника права.

Тази хипотеза също не е налице.

С Параграф 1 от ЗК от 1991г. (отм.) и ПМС № 192/ 01.10. 1991г. (отм.) е постановена реституция на съществуващите и възстановени кооперации, в това число и на кредитните кооперации, каквато е била и Популярна банка. Според тези нормативни актове, условие за възстановяване на собствеността е *направено искане не по-късно от 18 месеца от влизане в сила на ЗК*. По делото няма данни такова искане да е направено, при което обосновано и законосъобразно районния съд е приел, че при липсата на реституция в полза на Популярна банка имотът е останал в патримониума на Държавата, срещу която не тече придобивна давност за имоти публична собственост (чл. 86 от ЗС). По отношение на имоти, които са частна държавна или общинска собственост давността е спряна до 31. 12. 2022г. (Дв. бр. 18/ 28. 02. 2020г.).

По тези съображения и на основание чл. 270 ал. 3 от ГПК ще следва да се обезсили решението на районния съд в обжалваната част и да се прекрати производството по делото.

Според разпоредбата на чл. 271 ал. 1 от ГПК, ако решението не е обжалвано от противната страна с новото решение положението на жалбоподателя не може да се влошава. Решението на районния съд е обжалвано само от ищцата В. Е.. Ж. в отхвърлителната му част. Ще следва само в тази част да се обезсили решението на районния съд и да се прекрати производството по делото.

II. По негативния иск по чл. 109 от ЗС, против ответниците Б. ЗЛ. Б. и ИВ. АТ. Б..

Искът е **неоснователен**.

С този иск, ищцата В. Е.. Ж., ЕГН ***** е поискала да се осъдят ответниците Б.и да преустановят неоснователните си действия, с които пречат на ищцата да упражнява правото си на собственост върху процесния имот.

Установено е по делото, че със Заповед № 2721/ 06 11. 2017г. на Кмета на Община П. е наредено на собствениците на Популярна банка да предприемат действия по изготвяне, съгласуване и одобряване, по чл. 84 от ЗКН, както и да бъдат извършени незабавни действия по ограничаване достъпа до националната културна ценност, с категория „местно значение“. Заповедта е обжалвана по административен ред пред Административен съд П..

С Решение № 496/ 26. 07. 2018г. на АС П. е уважена жалбата на В. Е.. Ж. срещу цитираната заповед, като е отменена заповедта.

С Решение № 2095/10. 02. 2020г. на III-то отделение на ВАС е отменено изцяло решението на АС П., като е отхвърлена жалбата на В. Е.. Ж. срещу заповедта на Кмета на Община П..

С Решение № 2418/ 22. 02. 2021г. на петчленен състав на ВАС не е допусната отмяна на влязлото в сила решение на III-то отделение на ВАС.

В текста на чл. 302 от ГПК е посочено ,че влязлото в сила решение на АС е задължително за гражданския съд относно валидността и законосъобразността на административния акт. При положение ,че с влязло в сила решение на административния съд е отхвърлена , като неоснователна жалбата на В. Е.. Ж. срещу заповедта на Кмета на Община П. , с която е наредено извършване на укрепителни действия по отношение на имот, който представлява национална културна ценност и действия по ограничаване достъпа да този имот, негаторния иск по чл. 109 от ЗС се явява неоснователен. Искът е неоснователен ,тъй като ответниците Б.и не са извършили никакви неоснователни действия, с които пречат на ищцата да упражнява правото си на собственост. Това е така , тъй като достъпа до обекта не е ограничен в резултат на самоволни и противоправни действия от страна на ответниците Б.и ,а по нареждане на съответните административни органи . Ще следва в тази обжалвана част решението на районния съд да бъде потвърдено , като правилно и законосъобразно .

С оглед изхода на спора пред въззивната инстанция не следва да се присъждат разноски за адвокатско възнаграждение в полза на ответника по въззивната жалба В. ИЛ. М. поради липсата на данни за такива разноски.

Предвид на гореизложеното и на основание чл. 235 от ГПК , чл. 270 ал. 3 от ГПК и чл. 271 ал.1 от ГПК Пазарджишкия Окръжен съд

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА Решение № 260154/ 15.10.2020г. на районен съд П. , постановено по гр. д. № 5165/2017г. по описа на същия съд, **В ЧАСТТА** , в която са отхвърлени отрицателните установителни искове за собственост против 46 ответника,подробно описани в петитума на исковата молба, **В ЧАСТТА** , в която е отхвърлен отрицателния установителен иск за собственост против ответниците Б.З. Б. и ИВ. АТ. Б. и **В ЧАСТТА** , в която е отказано да се отмени констативен нот. акт № 4/ 25. 03. 2009г. ,на основание чл. 537 ал.2 от ГПК, поради **ПРОЦЕСУАЛНА НЕДОПУСТИМОСТ** на исковете .

ПРЕКРАТЯВА производството по делото в тези части.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260154/ 15.10.2020г. на районен съд П. , постановено по гр. д. № 5165/2017г. по описа на същия съд, **В ЧАСТТА** по негаторния иск ,по чл. 109 от ЗС, против ответниците Б. ЗЛ. Б. и ИВ. АТ. Б. .

Решението на въззивната инстанция е постановено при участието на лицето **Н. Т. Ш. , ЕГН *******,от гр. П. , ул. „А.Б.“ № 73,като трето лице-помагач на страната на ищцата .

На основание чл. 280 ал. 3 т. 1 от ГПК решението на въззивната инстанция подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от съобщението на страните за изготвянето му пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____